

Ա. Ռ. Ա. Կ

Աղուշես ու Այծ.

Պարոն Աղուէսն եւ Այծ աղբար
Մէկտեղ ելան ի ճանապարհ.
Աղուէսին ինչ վարպետորդի
Ըլլալն աշխարհք լաւ գիտէ .
Իսկ մէկալին ինչ ըղեղի
Տէր ըլլալն ով չըզիտէ :
Ճամբան երկար քալելէն
Տանջրւէին ծարաւէն .
Երբոր ջըրհոր մը հասան՝
Առանց չորս դին նայելու
Մէկէն ի մէկ մէջ մըտան
Անուշ անուշ խըմելու .
Մէկ մ'որ աղէկ կըշտացան՝
Նոր սիրտ , նոր ուժ ըստացան .
Կարծես երկու օր ու գիշեր
Թէ ճամբանին դեռ երկարէր ,
Ասոնք ջուրին նոր ուժով
Պիտ' երթային ապահով :
Բայց դու եկ տես ինչ արգելք
Կը խափանէ իրենց ելք :
Խոր ի գուրն են ջըրհորին՝
Շատ վեր մընայ ճամբանին : -
Դարձաւ աղուէսըն դէպ ի այծ ,
Որ բանը դեռ չէր հասկըցած .
- « Իմ բարեկամս , ըսաւ , ինչպէս
» Պիտի ելնանք այս ջըրհորէս .
» Միայն խմելով չիլըմըննար .
» Պէտք է տեսնել մեր ճամբուն ճար : » -
Եւ քիչ մը լուռ կենալով ,
Որպէս զի լաւ մ'այծը խարէ ,
Վըրայ բերաւ խրնտալով
Իբրեւ թէ նոր կերպ զըտեր է .
- « Միտքըս աղէկ հընարք մ'եկաւ ,
» Նթէ մըտիկ ինձ որ ընես
» Բաներնիս խիստ յաջողի լաւ ,
» Շուտով կ'ելնենք մենք ջըրհորէս .

» Աս առջեկի ոտքերդ վերցուր
» Ու դէպ ի պատը կըոթընցուր .
» Գլուխըդ քիչ մ'առջե ծըռէ ,
» Իսկ կոտոշներդ ալ վեր տընկէ :
» Ես կըոնըկէդ ճանկըոթելով
» Կոտոշներուդ վըրայ կ'ելնեմ
» Ու հոնկէ մէկ վեր ցատքելով
» Մէկ մ'որ ինք զինքըս գուրս նետեմ ,
» Ալ անկէ վերջկ'ըլլայ քու բանդ ապահով .
» Վերքաշեմզքեղ , որ ևիցէնոր կերպով : -
Բայց եթէ ինչպէս . -
Զան՝ չըսաւ , աղուէս :
« Ահա մօրուքըս քեզ վըկայ , »
Այծը պոռաց արմըննալով
» Բուն խելքին գանձն է քուկին քով
» Ճարտարութեանըդ չափ չըկայ :
» Քեղի շիտակ խօսք մը զրուցեմ .
» Ճրշմարտութիւնն ինչո՞ւ ծածկեմ . -
» Թէ քեղի հետ չըլլայի
» Անշուշտ ես հոս մընայի : -
Ինչ եւ իցէ շատ չըքըշեց
Աղուէսն հորէն զինք գուրս նետեց :
Այլ տես թէ ինչ անգութ սըրտով :
Մահու բերան զայծը թողլով ,
Կըծու կըծու խօսքեր զրուցեց ,
Ու իր ճամբան առաւ քալեց : -
» Երկինքն , ըսաւ , թէ քեղի՝
» Փոխան բըրդեղ կըզակի
» Կըտոր մը խելք տուած ըլլար՝
» Մէկէն չէիր հոտ իջնար :
» Յուսանք՝ ասով խելք կըսորվիս .
» Միայն թէ ողջ հօրէն պըրծիս » :

Առակս ըլլայ օղ ակընջիդ ,
Չըրած՝ ըզվերջ մտածէ գործիդ :